

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Overzichtskaart	8
Toeristische tips	10
Symbolen	11
GPS-Tracks	12
De mooiste wandelingen op Gran Canaria	15
Wandelen op Gran Canaria	18
Vrijtijdsactiviteiten	23
Informatie en adressen	24
Klimaattabel Gran Canaria	26
Onderdak	28
Dienstregelingen van de belangrijkste buslijnen	30
Het centrum	34
1 Rond de Roque Nublo	35
2 Van Aserrador naar de Roque Nublo	37
3 Van Ayacata naar La Goleta	40
4 Schilderachtige ronde vanaf La Goleta	42
5 Van Ayacata naar de pas van Cruz Grande	45
6 Over de Montañón naar Degollada de los Hornos	48
7 Van Cruz Grande naar de Pico de las Nieves	50
8 Vanuit Llanos de la Pez naar de Pico de las Nieves	53
9 Van Cruz de Tejada naar de Cuevas del Caballero	56
10 Van Cruz de Tejada naar Artenara	59
11 Van Artenara naar Cruz de Acusa	62
12 Rondom Acusa	64
13 Van Artenara naar het bos van Tamadaba	67
14 Boven Coruña en Las Hoyas	70
15 Naar de Altavista	72
16 Grote Tamadaba-ronde	74
17 Risco Faneque	76
18 Rondom de Pico de Bandera	78
19 Mirador El Reventón	80
20 Grote ronde om de noordflank van de Cumbre	82
21 Vulkaankrater Pinos de Gáldar	86
22 Van Cruz de Tejada naar Teror	89
23 Barranco de la Mina	92
24 Becerra-ronde met spectaculair uitzicht	95

25	Grote ronde vanuit Cruz de Tejada	98
26	Over La Isa naar Tejada	102
27	Over de Vuelta del Rincón naar Tejada	104
28	Van Tejada naar La Culata	106
29	De heilige berg Roque Bentayga	108
30	Rondom de Bentayga	110
31	In het natuurreservaat van Pajonales	112
32	Van Aserrador naar het Cruz de la Huesita	114
33	Van de Presa Cueva de las Niñas naar het Cruz de la Huesita	116
34	Stuwmeer Cueva de las Niñas	118
35	Hoog boven het meer van Soria	122
36	Ronde om het meer van Chira	124
	Het zuiden	126
37	Ronde om San Bartolomé	127
38	Van Fataga naar Santa Lucía	130
39	La Fortaleza en La Sorrueda: grote ronde vanuit Santa Lucía	134
40	Van Santa Lucía naar het Cruz del Siglo	138
41	De molenroute van Santa Lucía	140
42	Van Santa Lucía naar de Altos de Pajonales	142
43	De necropolis van Arteara	145
44	De 'Sahara' van Gran Canaria	148
45	Boven Ayagaures	151
46	Palmitos-ronde	155
47	Beklimming van de Tauro	158
48	Van Tasarte naar Mogán	160
49	Naar het strand van Güi Güi	164
50	Playa Chica in de Barranco del Perchel	167
	Het noorden	170
51	Kleine ronde door het dal van Agaete	171
52	Grote ronde door het dal van Agaete en Tamadaba	173
53	Naar het strand van Guayedra	178
54	Van Agaete naar El Juncal en La Caleta	180
55	Van de Mirador Pinos de Gáldar naar Guía	183
56	Van Fontanales naar Moya	186
57	Laurierbos Los Tilos	189
58	Barranco de la Virgen	191
59	Van Corvo naar Teror	194
60	Van Firgas door de Barranco de Azuaje	198
61	Ronde om de Bahía del Confital	202
62	Jardín Canario	205
63	Vulkaankrater Bandama	208

64	Langs de bovenste kraterrand van de Bandama	210
65	Atalaya-ronde	212
66	Ruta del Vino	215
67	Ruta del Agua	218
68	Cuatro Puertas	221
69	Barranco de los Cernicalos	223
70	Ronde door de Barranco de Guayadeque	226
71	Vanaf Cuevas Bermejas omhoog naar de bergkam	230
72	Camino de Santiago	232
	Geografisch woordenboek Spaans – Nederlands	236
	Register	237

Blik in de diepte op het grottdorp Cuevas Bermejas in de Barranco de Guayadeque (wandeling 71).

GRAN CANARIA

0 2 km 4 km

Punto de Sardiná
 Punta de Sardiná
 Roque Partido
 Punta Marqués
 Playa El Juncal
 Puerto de las Nieves
 El Dedo de Dios
 Playa de Guayreda
 Guayreda
 Playa Segura
 La Laja del Risco
 Playa del Risco
 Punta de Gongora
 Playa de la Virgen
 Mirador del Balcón
 Punta de la Aldea
 Puerto de la Aldea
 Las Marciegas
 Roque Colorado
 La Aldea de San Nicolás
 Artejévez
 Tocomodán
 Montaña de las Vacas 914
 Playa de Güigüi Chico
 Playa de Güigüi Grande
 Punta de las Tetas
 Punta Carpintera
 Punta de los Vallecillos
 Playa de Tasarte
 Veneguera
 El Horno
 Punta del Castillete
 Puerto de Mogán
 Playa del Castillete
 La Playa del Tauro
 Playa del Tauro
 Punta de la Hondura
 Playa de Puerto Rico
 Punta de los Inconscios
 Patalavaca
 Arguineguín
 Punta del Páramo
 Páramo de Pasito Blanco
 Playa de las M...

Toeristische tips

Over het gebruik van de gids

De gedetailleerde tochtbeschrijvingen worden voorafgegaan door een karakterisering van de wandeling en een korte beschrijving van belangrijke informatie zoals uitgangspunt, moeilijkheidsgraad en aanwijzingen hoe er te komen. Het steekwoord 'variant' wijst op aantrekkelijke kortere of langere wandelingen, en legt uit, met welke andere in het boek beschreven wandelingen de route valt te combineren.

Hierna volgt de uitvoerige beschrijving van het routeverloop, aanvullende hulp bieden de gekleurde wandelkaartjes op schaal 1:50.000 (resp. 1:75.000 en 1.25.000) en de hoogteprofielen. In het register op het eind van het boek zijn alle behandelde wandeldoelen, maar ook uitgangspunten en tussenliggende doelen, picknickplaatsen, uitkijkplateaus etc. opgevoerd. Overzichtskaarten geven informatie over de ligging van de individuele wandelingen.

Zwaarte

De meeste wandelingen lopen over duidelijke paden en zijn ook minder geoevende wandelaars aan te bevelen. Op veel routes is echter een aanzienlijk hoogteverschil te overwinnen, zodat deze een goede conditie, en vaak ook een vaste tred verlangen. Om de respectievelijke zwaarte beter te kunnen inschatten, zijn de nummers van de wandelingen in verschillende kleuren aangegeven:

Gemakkelijk Deze paden zijn doorgaans breed, hebben slechts matige stijgingen resp. afdalingen en zijn ook bij slecht weer zonder gevaar te belopen.

Tamelijk moeilijk Deze meestal voldoende brede en goed begaanbare paden zijn op grond van het te overwinnen hoogteverschil soms zwaar. Ze kunnen over korte afstand vrij geëxponeerd zijn en stellen al bepaalde eisen aan het oriëntatievermogen.

Moeilijk Deze bergpaden zijn over grote stukken smal en vaak ook steil aangelegd. Ze zijn hier en daar geëxponeerd en bij traverse van hellingen bestaat gevaar voor uitglijden. Ze moeten daarom alleen door wandelaars met een vaste tred, goede conditie en een goed oriëntatievermogen worden ondernomen.

Vervoer naar de wandelingen

Alle wandelingen kunnen per huurauto en/of lijnbussen van de maatschappij Global worden bereikt (zie dienstregelingen van de belangrijkste buslijnen pag. 30/31), verdere informatie over de heenreis vindt men bij de afzonderlijke beschrijvingen.

Symbolen

	met trein/bus bereikbaar		picknickplaats
	horeca onderweg		camping
	geschikt voor kinderen		brug, stuwdam
	plaats met horecagelegenheid		grot
	eetgelegenheid, café		molen
	boshuis, particuliere berghut		museum
	bushalte		archeologische vindplaats
	aangelegd parkeerterrein		kerk, klooster / kapel, begraafplaats
	bergtop, wegkruis		afslag, splitsing
	pas, zadel		waterval
	uitkijkpunt		strand, zwemgelegenheid

Wandeltijden en hoogteverschillen

De bij de wandeling en in het hoogteprofiel aangegeven tijden hebben betrekking op de pure looptijd, d.w.z. zonder pauze, of langere onderbrekingen van de wandeling. Bij de aangegeven hoogteverschillen gaat het om de totale som van alle hoogteverschillen, inclusief tegenstijgingen.

Uitrusting

Stevige schoenen met goede profielzool, sterke wandelbroek, zonnecrème met hoge beschermingsfactor, bescherming tegen regen, wind en kou evenals proviand (voldoende drinken!) zijn een voorwaarde bij de meeste wandelingen. Een gemakkelijke, luchtige hoofdbedekking is aan te raden op schaduwloze etappes, bij wandelingen met steile, bergachtige passages evt. ook een paar telescoopstokken.

Gevaren

Bij plotseling opkomende bewolking wordt het zicht binnen enkele minuten beperkt, wat de wandelaar voor aanzienlijke oriëntatieproblemen kan stellen. Stormen en hevige regenval komen op Gran Canaria weliswaar zelden voor, maar kunnen in de wintermaanden onverwacht optreden. Onverharde paden dreigen dan in gladde en gevaarlijke watergoten te veranderen, steenslag is op zulke dagen geen zeldzaamheid. Op de bergkammen ontwikkelen zich vaak sterke rukwinden, die met de föhnstorm in de Alpen zijn te vergelijken.

Rond dorpjes en gehuchten kan de wandelaar worden opgeschrikt door onverwacht hondengeblaf. Meestal zijn de dieren aangeliënd. Men moet loslopende blaffende honden niet in de ogen kijken. Een stok en een steen in de hand van de wandelaar zijn voldoende om ze af te schrikken (zie jachtseizoen pag. 26).

Grandioze wandeling over een bergkam

Deze wandeling moet niemand missen! Aangenaam en luchtig voert ze naar de top van de Altavista, die, zoals zijn naam al aangeeft, tot de mooiste uitkijpunten van het eiland behoort. Niet zelden ziet men hier een bruingrijs gemêleerde roofvogel, die als een pijl uit de steile rotskloven omlaag schiet: de Tagarote, een in veel legenden bezongen valkensoort.

Beginpunt: Mirador del Sargento, 1153 m. Uitzichtplateau 5 km ten westen van Artenara langs de weg naar Tamadaba, GC-216 km 1,4; geen busverbinding.

Hoogteverschil: 450 m klimmen en dalen.

Zwaarte: gemakkelijke wandeling op een Camino Real, een koninklijk pad, alleen in het begin en op het eind vanwege de stijgingen vermoeiend.

Opmerking: de wandeling is ideaal voor wandelaars met een huurauto, op het startpunt zijn slechts enkele parkeermogelijkheden. Busverbinding is er helaas slechts tot Artenara (lijn 220), van daar met wandeling 13 naar de Mirador del Sargento, het startpunt van de wandeling (1.30 uur heen).

Varianten: 1) Te combineren met wandeling 13 vanaf Cruz de María (2). 2) De aansluitende wandeling van Altavista naar La Aldea de San Nicolás (4.30 uur, 13,5 km) is alleen in het begin interessant. Meestal loopt ze langs de bergkam, eerst door dennenbos, dan door een kaal, door wolfsmelksoorten en bremstruiken gekenmerkt landschap. Na circa 3 uur komt men bij het zadel van Morro de las Tocinas (762 m), waar de vermoeiende, anderhalf uur durende afdaling naar La Aldea begint: nauwelijks een boom, die zich op de kale hellingen kan handhaven, op de dalbodem onogelijk gebouwde huizen en met plasticplaten overdekte tomatenplantages.

Vanaf het uitzichtplateau (met parkeerbocht) **Mirador del Sargento (1)** volgen we een breed aangelegd pad, dat rechts de helling op

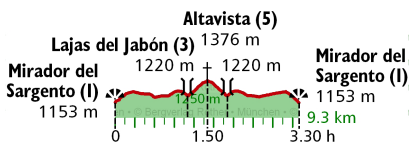
Blik vanaf de Altavista richting oosten op de Barranco de la Aldea.

loopt. Na een deels steile klim van 220 m bereiken we de splitsing **Cruz de María (2)**. Hier gaan we links omhoog (rechts gaat het naar de Tamadaba, zie variant). Ons pad voert spoedig in zuidwestelijke richting langs de bergkam en leidt ons aangenaam door het dennenbos. Na in totaal circa 30 minuten opent zich een eerste fraai uitzicht op de bergwereld, aansluitend loopt het pad afwisselend aan de oostkant en de westkant van de bergkam. We lopen links langs de Risco Alto (1280 m), dan daalt het via meerdere zigzags naar het zadel **Lajas del Jabón (3)** omlaag. Steenmannetjes verraden, dat het pad zich onder de gladde rotsen voortzet. Vijf min. later bereiken we een belangrijke **splitsing (4)** aan de voet van de Altavista: rechts loopt het koningspad naar Aldea de San Nicolás (zie variant), wij volgen links daarvan het haarspeldpad naar de top omhoog. De **Altavista (5)** is 1377 m hoog, voor het 600 m lange stuk moet men heen en terug 30 min. incalculeren. De extra inspanning wordt beloond met een fantastische blik in de rotskloof van La Aldea: links onder ons de hoogvlakte Vega de Acusa, rechts daarvan het stuwmeer van Parralillo, daarboven op een hellende rotswand de huizen van El Carrizal midden in een bizarre, ruige bergwereld.

Over bekende paden loopt men via de **Lajas del Jabón (3)** en de splitsing **Cruz de María (2)** weer naar het uitgangspunt **Mirador del Sargento (1)** terug.

Afdaling over lava-as in de mooiste krater van het eiland

De krater van Bandama vormt het interessantste voorbeeld van de jongste, circa 1800 jaar geleden geëindigde vulkanische activiteit op Gran Canaria. Zwarte lavahellingen contrasteren met het groene plantentapijt, verweerde rotswanden zijn met grotten doorboord. Toeristen rijden meestal alleen naar de kegelvormige top omhoog en werpen een snelle blik in de onder hen liggende krater. Maar het is de moeite waard, in de 'Camino Fondo de la Caldera' af te dalen en enkele uren op de 200 meter diepe dalbodem te vertoeven, een afgelegen beschermde oase met palmen en olijfbomgaarden. De grote hoeve wordt tegenwoordig niet meer bewoond; in een klein bijgebouw leeft Señor Agustín, een kluisenaar, in paradijselijke afgelegenheid.

Beginpunt: gehucht Casas de Bandama, 450 m, halte van buslijn 311.

Hoogteverschil: 270 m klimmen en dalen.

Zwaarte: verstevigd pad op vulkanische as, vanwege de stijging vermoeiend. Vermijd de middaghitte!

Eten en drinken: onderweg geen horeca. Restaurant en bodega naast de bushalte.

Opmerking: de wandeling is zowel geschikt voor busreizigers als voor automobilisten. Het hek naar de krater wordt om 17 uur gesloten!

Variant: te combineren met wandeling 64 vanaf de bushalte van Casas de Bandama.

Bij het bushokje van het gehucht **Casas de Bandama (1)** langs weg GC-802 slaan we af op een asfaltweg, die langs huizen door een smeedijzers poort naar een uitzichtterras voert. Links erlangs loopt een aantrekkelijk, met zwarte muurtjes omzoomd pad omlaag, dat snel overgaat in lavapuin. Op een splitsing enkele minuten later gaan we rechtsaf en lopen af op het ronde uitzichtbalkon van de **Mirador del Cornical**, waar we voor het eerst de hele krater kunnen overzien. Aansluitend slingert het pad met veel bochten, omzoomd door breem en lavendel, omlaag. Op de kruising **Las Tres Piedras (2)**, zo genoemd vanwege de grote rotsblokken, bijna op de bodem van de krater, gaan we

Zo weelderig groen is de krater van Bandama in de winter.

linksaf (van rechts komen we later op de Camino Fondo de Caldera terug). Twee minuten later passeren we een eerste **dorsplaats**, links ervan een oude wijnpers en een verlaten gehucht. We lopen rechts langs de ruïne, passeren velden, die nog steeds door Señor Agustín worden bewerkt, en beginnen aan de rondwandeling door de krater met de wijzers van de klok mee. Nadat we in totaal bijna 35 min. gelopen hebben, komen we bij een **tweede dorsplaats** (3, era) – onder ons ligt een schaduwrrijk bosje (daar herinnert een bord aan de Día del Árbol, de ‘dag van de boom’). Na 400 m gaan we rechtdoor, lopen aansluitend links omhoog. Vijf minuten later staan we plotseling op een rotsterras, waar twee **grotten** (4) de berg in voeren – een mooie plek voor een picknick, er is hier zelfs een grillplaats!

Dan voert het pad in 2 min. naar een **splitting**, waarop we op een vrij glibberig pad rechts afdalen. Dit komt dadelijk uit op een breder pad, dat we naar links volgen. We lopen langs een enorm groot rotsblok en komen op de ons van de heenweg bekende kruising **Las Tres Piedras** (2), waar zich de ronde over de kraterbodem sluit. Links voert het pad nu met vermoeiende, schaduwloze bochten omhoog, voorbij het geëxponeerde balkon (**Mirador del Cornical**) en het uitzichtterras naar het bushokje van **Casas de Bandama** (1) terug.

